

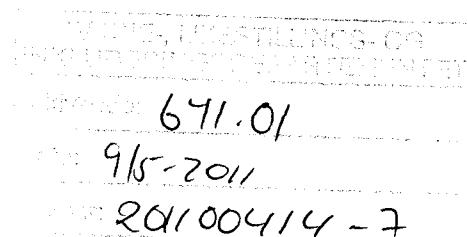

Oslo, 5/5-11.

Barne-, Likestillings- og Inkluderingsdepartementet,

Postboks 8036 - dep.,

0030 Oslo.

Vår ref.: HON/AD

UTKAST TIL FORSKRIFT OM PRISOPPLYSNING FOR VARER OG TJENESTER.

DEPARTEMENTETS SKRIV 28.02.2011, REF. 201002615-/PGUFJS.

Pensjonistforbundet og de samarbeidende pensjonistorganisasjoner innen offentlig sektor har etablert et felles organ, SAKO, som et forum for samarbeid og felles innsats om eldrepolitiske spørsmål m.v. I avtalen om samarbeidet er Pensjonistforbundet utpekt til å være sekretariat for alle saker av felles interesse, samt å ha ansvaret for kontakten mellom organisasjonene ved møter og seminarer m.v. Pensjonistforbundet koordinerer alle hørings saker fra offentlige organer og utarbeider felles uttalelser fra organisasjonene.

I SAKO-samarbeidet inngår Pensjonistforbundet og forbundets kollektivt tilsluttede organisasjoner som er; Fagforbundets pensjonister, Postens pensjonistforbund, Statens Vegvesens pensjonistforbund, Mesta pensjonistforbund, Norsk Fysioterapeut Forbunds pensjonister, Yrkestrafikkforbundets pensjonistforening og Avdelingspensjonistenes forening av Norges Bank. Følgende andre pensjonistorganisasjoner inngår i samarbeidsforumet; Jernbanepensjonistenes forbund, Politiets pensjonistforbund, Telepensjonistenes landsforbund og LO-stats pensjonistutvalg.

Vårt hørings svar omfatter således ca 220.000 organiserte pensjonister.

Vi har i vårt hørings svar i hovedsak konsentrert oss om de forhold som er av særlig interesse for gruppen pensjonister i vårt samfunn.

Innledningen.

Pensjonistorganisasjonene har merket seg at de forskrifter som omfattes av høringssaken er i samsvar med EU-direktiver på forbrukerområdet. Utkastet er således en revisjon, forenkling og modernisering av gjeldende bestemmelser m.v. Organisasjonene er tilfreds med at den "opprydding" som implementeres i utkastet blir foretatt. Vi regner med at revisjonen vil gjøre det lettere for den enkelte borger å kunne ivareta sine interesser når det gjelder prisopplysning for varer og tjenester.

Prisopplysning for varer.

For pensjonister som i denne sammenheng er en svakstilt gruppe, har dette vært en etterlengtet og viktig sak. Kundene må fortsatt ha rett til å få opplyst en vares salgspris på en lett måte slik at de har en reell mulighet til å velge leverandør. Vi bemerker at i tillegg til kravet om at bl.a. næringsdrivende som selger tjenester skal legge prislisten ut på internett må det være selvsagt at prislisten også må foreligge i papirversjon. Vi støtter således det som er anført i forskriftens 3.1. Dette gjelder i særlig grad for finansmarkedet men også for tjenester knyttet til telefon, strøml levering, herunder nettleie, gravferdstjenester m.v. Pensjonister klager ofte over at det er vanskelig å sammenligne tilbud som omfatter identiske varer/tjenester hvor prissettingen har store sprik, eksempelvis bilforsikring som kan være en ørkenvandring for den som ønsker å sette seg inn i pris kombinert med dekningsgrad/avtale og de mange "rabatter" som det lokkes med. Vi mener å se tendenser til at forsikringsselskapene "dumper" prisen ved 1. gangs avtale for å så sette prisen opp ved neste forfall. For yngre mennesker kan det kanskje passe å foreta årlige runder med sine forsikringsselskaper. Et kjennetegn ved pensjonister er imidlertid at disse er mere trofast overfor sine leverandører og ikke så lett skifter ut disse. Vi regner med at tusenvis av pensjonister taper på at dette forholdet ikke er bedre regulert.

Gravferdstjenester.

Pensjonistorganisasjonene gir sin støtte til at begrepet gravferd blir innført som fast norm. Vi har merket oss at begrepet er innført i folketrygdloven og i gravferdsloven og vi mener at det bør være ett felles begrep i det offentlige lov og regelverk og i forvaltningen.

For øvrig understreker vi at begravelserbyråene må ha lett tilgjengelige lister for byråets prissetting for de enkelte tjenester, ned på detaljnivå. Om nødvendig må det i pristilbudet framgå hvorvidt avdøde var i en slik økonomisk stilling eller alder at retten til støtte fra folketrygden kan inntre. Folketrygdens gravferdsstøtte må framgå av byråets faktura til de etterlatte dersom byrået har fått overført tilskuddsbeløpet fra NAV-kontoret. Plikten til å gi prisoverslag bør være obligatorisk og ikke bare for de tilfeller hvor de etterlatte ber om det. M.a.o. Vi forutsetter dagens ordning med obligatorisk prisoverslag for gravferdstjenester i regi av byrå opprettholdt.

Når det gjelder enkel gravferd forutsetter vi at det enkelte byrås etiske innsikt og standard må komme til anvendelse. Vår erfaring gjennom kontakt med begravellesbyråenes interesseorganisasjon er at de byråene som er medlemmer i denne er innforstått med det ganske spesielle ansvar disse har for en holdning preget av empati med og respekt for de pårørende. Dette vil oftest dreie seg om etterlatte i forholdsvis høy alder med begrensede økonomiske ressurser og i en vanskelig livssituasjon. Det må forventes at byråene bruker nødvendig tid på å veilede disse om innholdet i en gravferdsseremoni, enten denne skal være såkalt begrenset eller om de pårørende ønsker en mere påkostet seremoni i respekt og til minne om den avdøde. Det bør være i mente at gravferden er det siste farvel med en pårørende og at minnene om denne bør være så gode og lyse som mulig og basert på de pårørendes ønsker og økonomi ved gravferden. Det må således være tilgjengelig en prisliste/tilbud som kan gjenspeile utgiftene ved enhver type gravferd. Fra tid til annen tilflyter det oss informasjon om uverdige pristilbud hvor de etterlatte føler seg i en pressituasjon.

Listen må i tillegg til de obligatoriske utgifter ved kjøp av kiste m/utstyr, fraktutgifter m.v. omfatte pris for pynting av kisten og avdøde, eventuelle forsangere og organist, dekorasjoner, blomster, lys og, eventuelt trykte sangark etc. Vi forutsetter at de enkelte gravkapell m.v. har sangbøker til disposisjon dersom det ikke er midler til trykking av sangark. Byråene må ved slike samtaler gjøre de pårørende merksam på at det kan arrangeres verdige seremonier uten alt for store kostnader. Vi nevner eksempelvis byråenes praksis med tilbud om utlån av tepper over båren under seremonien, ofte til en pris vi vil karakterisere som umoralsk. Endelig nevner vi behovet for å få avklart hvorvidt det blant de som deltar i seremonien finnes personer som kan være med å bære båren, det vil spare de etterlatte for utgifter. Ved avslutning av samtalen må det foreligge en oversikt over de totale utgiftene.

Selv om det faller utenfor rammen av denne høringssaken mener Pensjonistforbundet at basisutgiftene ved gravferd burde vært fritatt for merverdiavgift. Videre mener pensjonistenes organisasjoner at ordningen med gravferd bør bli et offentlig ansvar på linje med ekteskapsinngåelse, dåp/ navneseremoni etc. hvor basis for ordningene er knyttet til faste og forutsigbare felles ritualer. Arrangement utover det obligatoriske, t.eks ved minnesamvær bør være en privatsak.

Tannhelsetjenester.

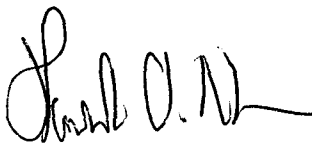
Pensjonistforbundet mener at termen tannhelsetjenester er å foretrekke framfor tannlegetjenester. Vi imøteser med glede opprettelsen av tannhelseportal i 2012. Likeledes er vi tilfreds med at det i tannlegens pristilbud skal inntas opplysninger om stønad fra folketrygden i de tilfeller hvor forbrukeren har krav på slik stønad.

Transport og salg av elektrisk kraft.

Vi har ingen merknader til innholdet i dette avsnittet og håper at de endringene som er foreslått skal gjøre det lettere for forbrukerne å forstå innholdet i regningene de regelmessig mottar.

Med vennlig hilsen
Pensjonistforbundet

Borge Rørvik
forbundsleder

Harald O. Norman
generalsekretær